

nja časopisa. Zadevne članke in črtice so napisali: Lazarević V., Dresler O., Šulc B., Šilović J., Perić Ž., Jovanović S., Čubinski M., Lazić Ž., Arandjelović D., Janković R., Sagadin S., Živanović T., Stefanović M., Lazarević M., Novaković M., Matković D., Katić K., Bos H., Goršič F., Jovanović R., Acimović M., Petrović M., Grudić V., Filipović D., Vlaškalin M., Miličević V., Banković M., Kuzmanović V., Božović B., Blagojević V., Cerović G., Djelošević B., Petrović B., Todorović Dj., Rajković M., Nikičević M., Ranković D., Petrović Dj. Poleg tega Dolenc M.: O kašnjanju protivpravnog prisvajanja divljači in Sajovic R.: O kontroli redovnih sudova nad rešenjima upravnih vlasti o civilno-pravnim traženjima. — **Policija 12:** Kulaš J.: Razmatranja o uslovnoj osudi. Komarić M.: Pravo tužbe na Državni savet protiv odluka donetih po uredbi o kartelima. Todorović Dj.: Krivična i kaznena pitanja pred Društvom naroda. Kulaš J.: Projekat zakona o istupima — posebni deo. — **Pravosudje 11:** Urušević L.: Tamo amo po Predosnovi budućeg Gradjanskog zakonika Kraljevine Jugoslavije. Muha M.: Činjenična utvrđenja i pravna ocjena. Štengl B.: Inicijativa u likvidaciji zemljoradničkih dugova. Vasiljević T.: Sudski oprostaj kazni. Zorž P.: Pouzdanici u postupku protiv mladih maloletnika. Kalić D.: Krvne osobine i očitstvo. Kušej G. Misli k vprašanju o sodniški stalnosti in nepremestljivosti po našem trenutnem pozitivnopravnem stanju. — **Pravosudje 12:** Muha M.: Činjenična utvrđenja i pravna ocjena. Djelošević B.: Jedan slučaj primene u praksi Uredbe o likvidaciji zemljoradničkih dugova. Grubiša M.: Materijalna pravnosnažnost odluka vanparničnog suda. Vasiljević T.: Sudski oprostaj kazne. Umičević D.: Istražni zatvor i § 420 Kp. Pavlović V.: Mogu li se vojna lica mesto kazne zatvora osuditi na novčanu kaznu? Stanojević D.: Istupno samovlašće.

Razne vesti.

Kronika društva „Pravnika“. V društvu so predavali: dne 25. novembra 1958. g. prof. dr. M. Dolenc „O vprašanju kvalifikacije neupravičenega prisvajanja divjačine z lovom“ („krivolovstvo“), dne 14. decembra 1958. g. doc. dr. S. Bajič „O načrtu novega nemškega zakona o službenem razmerju, dne 21. decembra 1958. g. dr. J. Basaj „O zaščiti kmečke posesti“ in dne 11. januarja 1959. dr. Vladimir Kukman „O upravni dekoncentraciji“ po § 101 fin. zak. za leto 1958/59. — V zadnjih mesecih so pristopili društvu naslednji novi člani: dr. Zore Slavko, političnopravni pripravnik v Ljubljani, Koščak Anton, političnopravni pripravnik v Beogradu, Petrović Simo, odvetniški pripravnik v Ptuj, Tome Egon, diplomirani pravnik v Brežicah, dr. Dougan Danilo, sodni pristav v Škofji Loki, Primožič Alojzij, političnopravni pripravnik v Črnomlju, dr. Vrčon Branko, novinar v Ljubljani, Cvetko Branko, odvetnik v Mariboru, dr. Stefanović Danilo, odvetnik v Mariboru, dr. Orel Vladimir, odvetnik v Monokronogu, dr. Goričar Jože, odvetnik v Šoštanj, dr. Vilfan Jože, odvetnik v Kranju, dr. Svetel Karel, zav. ravnatelj v Ljubljani.

Osebnosti vesti. Za sodnika pri okrožnem sodišču v Ljubljani je postavljen dr. Fellacher Julij. — Odvetniško pisarno sta odprla odvetnika dr. Urech Karel v Celju in dr. Vilfan Jože v Kranju. — Preselila sta se dr. Orel Vladimir v Mokronog in dr. Janežgo na Jesenice. — V pokoj je stopil okrožni sodnik Avsec Anton, izvrševa-

nju odvetništva se je odpovedal dr. Zangger Friderik. — Umril je emer. odvetnik dr. Leščnik Janko.

Dr. Tomišek Fran sedemdesetletnik. Dne 26. novembra l. l. je izpolnil sedemdeseto leto naš dolgoletni član in prijatelj dr. Fran Tomišek. Med ljubljanskimi odvetniki zavzema vidno pozicijo in je bil član odvetniške zbornice in je še sedaj disciplinskega njenega sodišča. Udejeval se je vidno tudi v drugih organizacijah. Takoj po prevratu je bil skozi več let član izpitne komisije za odvetnike, odtlej pa do danes je član izpraševalne komisije za pravosodni državni izpit in kot tak zaradi svoje pravičnosti in dobrohotnosti priljubljen in spoštovan od vseh. Društvo „Pravnik“ mu želi, da bi mogel svoje moči posvečati še dolgo tako praksi kakor tudi teoretičnemu sodelovanju pri izobrazbi naših mladih pravnikov.

Vprašanje kvalifikacije neupravičenega prisvajanja divjačine z lovom („krivolovstvo“). Finančni zakon (§ 85) za l. 1958/59 je § 91, odst. 4., zakona o lovu dopolnil z določbo: „Krivolovstvo u zverinjacima, u sobstvenim i opštinskim lovištima kažnjavaju redovni sudovi kao kradju po § 314 k. z.“ Kaj je „krivolovstvo“, ni povedano. Vsekakor gre samo za divjačino, ki spada pod določbe zakona o lovu in pa neupravičeno prisvajanje divjačine z lovom. S tem pa je ustanovljen delikt svoje vrste (sui generis), ker se ne zahtevata v tej dopolnitvi elementa: tu ja stvar, ki se vzame drugemu, niti namera pridobitve imovinske koristi. Stol Sedmorice, odd. B. v Zagrebu je z odločbo z dne 11. oktobra 1958. o št. Kre 196/58—2 takšnemu razlikovanju pritrnil. Tenor obsodilne sodbe bo torej treba izraziti tako: „N. N. je dne... v lovišču X, upravičenca M. M., vedoč, da on ni upravičen tu loviti in hoteč neupravičeno si prisvojiti z lovom divjačino v vrednosti, do 1000 din, ustrelil (ujel) in si prisvojil srno v vrednosti od...; s tem je storil prestopok krivolovstva po § 91 zak. o lovu in po § 85 finančnega zakona za 1958/59, ter se zbog tega kaznuje po § 314 kz. na ...“ Posledice takšne kvalifikacije so: Prestopek krivolovstva se kaznuje s a m o po § 314 kz. kot deliktum sui generis, toda tudi če gre za poskus. Niso pa uporabne določbe §§ 315 do 317, 320 do 325 kz., na krivolovstvo ne, kolikor vsebujejo t. zv. privilegia odiosa, pa tudi ne, kolikor gre za t. zv. privilegia favorabilia. Za povratek je odločilna določba § 76, odst. 2. kz., vendar mora drugo kaznivo dejanje potekati iz istovrstnih nagibov (ne: sorodnih; ta prevod je napačen; gl. srbohrv. izvirnik!) Torej prosta tatvina po § 314 ne šteje. Lov na ribe, če ni upravičen, ostane kazniv slej ko prej samo v smislu določb zakona o sladkovodnem ribarstvu z dne 20. septembra 1957., ker je analogna uporaba določb o krivolovstvu po § 1 kz. izrečno prepovedana. (Bližja izvajanja gl. v mojem članku v „Policiji“, štev. XXIII—XXIV [dec.] 1958).

Dr. M. Dolenc.

Znanstveno delo prvega internacionalnega kongresa za kriminologijo v Rimu (od 3. do 8. oktobra 1958.). I. Že leta 1955. je izšel razglas sedmero društev iz Angleške, Argentinije, Avstrije, Belgije, Brazilije, Italije in Francije, ki je napovedoval in vabil na mednarodni kongres za kriminologijo (t. j. sintezo teoretičnih razmotirvanj in praktičnih izkustev kriminalne antropologije, biologije, psihologije, psihiatrije in tehnike preiskovanja.) Kongres bi se moral vršiti v aprilu 1956. Stvar se je zavlekla do oktobra 1958. Zato pa je bil kongres odlično pripravljen. Med tem časom je bil tudi že ustanovni občni zbor Društva za kriminalologijo v Jugoslaviji.

Kongres je opravil svoje delo s tem, da je razpravljal o naprej določenih šestemah, od katerih naj bi se o treh vršila posvetovanja v sekcijah in sklepale resolucije v kongresni plenarni seji, o ostalih treh pa podala samo informativna poročila. Dalje naj bi člani kongresa spoznali praktično kriminalnopravne institucije v bližini Rima z ekskurzijami. Da je bilo poleg vsega tega tudi za izletniško-zabavno stran najboljše preskrbljeno, naj bo le mimogrede omenjeno,

II. V naslednjem naj navedem samo glavne podatke o uspehu kongresa. Udeležilo se ga je po oficialnem seznamu 1550 članov iz 34 držav. Le-te so poslale svoje delegate; našo kraljevino so zastopali prof. T. Živanović (Beograd), prof. Frank (Zagreb) in podpisani. Od prijavljenih članov nisem opazil nobenega Čehoslovaka, prav malo Francozov, samo enega Angleža (iz Sev. Amerike), pa prav dosti Nemcev z drž. podsekret. Freisslerjem na čelu, največ Italijanov.

III. Predmeti, o katerih se je razpravljalo v sekcijah in je bilo zanje sklepati resolucije, so bili naslednji:

1) Etiologija in diagnostika kriminologije maloletnikov ter vpliv podatkov takih raziskavanj na juristične naprave. Soglasno v prvi sekciji in v končni plenarni seji sklenjena resolucija se je v glavnem glasila: Treba je raziskavanja etiologije zločinstvenosti maloletnikov poenostaviti ter jih izvrševati po skupnih klasifikacijskih kriterijih, da se razlikujejo moralno ogrožene in zanemarjene osebe ter maloletniki, ki se zde raz biološko stališče normalni ali nenormalni. Diagnoza v pogledu borbe zoper zločinstvenost maloletnikov mora temeljiti na anamnestičnih in individualnih podatkih, pa tudi na biološkem presojevanju narodov. Za vsa kazniva dejanja maloletnikov je treba posebnih sodnikov za mladostnike. Le-teh pristojnost naj se razširi na dejanja, ki so storjena na kvar mladostnikov, in pa na spore in odredbe, ki niso kazenskopravne značaja, pa se vendar protivijo koristim maloletnikov.

2) Studij osebnosti zločinca. V drugi sekciji je bila sklenjena in na plenarni seji soglasno sprejeta resolucija, ki je v glavnem zahtevala sledeče: Postopek zastran raziskavanja zločinčeve osebnosti mora biti totalitaren in za vse primere enak; on mora zajeti analitično spoznavanje in sintetično zgrajevanje značaja osebe. Te naloge naj vrši justica po določenih, posebej izučenih organih na velikih zavodih in kaznilnicah.

3) Vloga sodnika v borbi zoper zločinstvenost in njegova kriminološka priprava. V tretji sekciji, ki je obravnavala ta predmet, so podali na podlagi 26 pismenih poročil, prof. Živanović (Beograd), Moriani (Rim) in Santoro (Pisa) generalno poročilo, ki je izšlo v tisku. Le-to je med drugim priporočalo, da naj se poskrbi za specializacijo sodnikov in za specialna sodišča, v katerih naj bi nadomeščali porotnike ali lajične prisednike kriminološki strokovnjaki. Debata, ki se je sukala o tej točki, je bila zelo živahna; v njo sem posegel tudi podpisani. Pobijal sem zahtevo specializacije sodnikov zlasti z ozirom na razmere v državah, kakor je naša kraljevina Jugoslavija. (Poblížja izvajanja gl. Pravosudje, št. 8 iz l. 1958). Tudi prof. Frank (Zagreb) je govoril iz načelnih razlogov v istem pravcu. Predsedstvo tretje sekcije je pripravilo tekst resolucije, po kateri je zahteval prvi del, da naj sodišča v borbi zoper zločinstvenost svoje odredbe presojo individualno, drugi, da naj se naobrazba sodnikov izpopolnjuje v vseh kriminoloških panogah, zlasti s praktičnimi kurzi, kakor so že v Italiji uvedeni. Ta dva dela sta bila tako v sekciji, kakor tudi v

plenarni seji soglasno odobrena. Tretji del resolucije, ki je bila od predsedstva predložena, je zahteval, da naj se pritegnejo v izvestnih, od zakona določenih zelo težkih in pa v primerih posebne vrste v sodni kolegij specialni kriminološki strokovnjaki kot sodniki. Ta je dobil v sekciji 32 pro. — 22 contra — glasov, zelo mnogo članov pa se je glasovanja vzdržalo. V plenarni seji je kongresni predsednik umaknil ta tretji del dnevnega reda in ga odkazal bodočemu kongresu na novo posvetovanje.

IV. Predmeti predavanj, o katerih ni bilo sklepanja resolucij so bili:

1.) Organizacija kriminalne profilakse v različnih deželah. Priporoča se ustanovitev svetovnega društva za kriminologijo. Statut še ni bil izdelan, pač pa obljubljen.

2.) Etnologija in kriminologija. V okviru tega predmeta sta se vršili samo dve predavanji o „zločincu po nagnenju“. Oboji sta vzbujali veliko zanimanja. Vendar je bilo drugo predavanje (rektor milanske univerze Gemelli), dasi sijajno, zasnovano na samo desetih primerih preskušnje sodnih ugotovitev, da je zločinec grešil zoper kazenski zakon „po nagnenju“. Zdi se, da to ni v skladu s splošno priznanimi zahtevami, da morajo opazovanja sloneti na „ogromni množini pojavov“. Tudi je treba vedeti, da je pojem zločinca po nagnenju uvedlo prav malo držav, med njimi Italija.

3.) Preskušnja očevalnih odredb v različnih deželah. Poročila so podali in na plenarni seji prvega dne prečitali: dr.ž. podsekt. Freissler za Nemčijo, gen. direktor Verwaecq za Belgijo, pred. Novelli za Italijo. O tiskanem poročilu, ki je razgrinjalo sliko predmetnih razmer v Jugoslaviji, je poročal predsed. Novelli, ker se avtor prof. Maklecov (Ljubljana) ni mogel kongresa osebno udeležiti.

V. Od praktičnih ekskurzij, ki so se nudile kongresnim udeležencem, moramo navesti obisk velikega zavoda za vzgojo in poboljšanje mladoletnikov v Napoliju in pa poljedelske poboljševalnice (reformatorio rurale) v Nisidi tik Napolija. Povsod je za potrebe gojencev odlično skrbljeno. Pri prisilni vzgoji pa se polaga največja važnost na vojaško izvežbanje vseh gojencev, tudi tistih, ki še niso prišli preko pubertete. Izlet v mesto Littoria, ki je kar iz tal zraslo na osušenem pontinskem močvirju, je kongresistom pokazal, kako smotno skrbi Italija za produktivno zaposlitev ljudi, ki drugod ne dobe primerne dela. En del pred mestom se imenuje Podgora. Kako je do tega prišlo, se ni dalo poizvedeti.

Dr. Metod Dolenc.

Natečaj. Na pravnem fakultetu u Zagrebu raspisan je natečaj za mjesto vanrednog profesora za katedru Narodne pravne povijesti. Kandidati imadu do kraja februara 1939. predati u Rektoratu Univerzитета u Zagrebu svoje molbe obložene naučnim radovima, opisom života, doktorskom diplomom i dokumentima po §§ 3 i 4 Zakona o činovnicima.